

E^n nad polem k - algebraicky variety

↓
polynom má kořen ($\Leftrightarrow$ polyn. sd. n má právě n kořenů)

$k[x_1, \dots, x_n]$ - kruh polynomů n-neuvěřitelných

Def. 1.1: alg. variety v E^n nazveme množinu V definovanou následovně

$$V = \{x = (x_1, \dots, x_n) \in E^n; f_1(x_1, \dots, x_n) = \dots = f_s(x_1, \dots, x_n) = 0\}$$

$f_i \in k[x_1, \dots, x_n]$ první, $s \in \mathbb{N}$

Pr.: $\forall$ km. variety v E^n je alg. variety

- rovina v E^3 : $x - y + z - 1 = 0$
- přímka v E^3 : $x + y - z = 0$
 $x + y + z = 0$

generátory
ideál

nech V je AV daná rovnicami $f_1 = \dots = f_s = 0$. Definujme $I \subseteq k[x_1, \dots, x_n]$:

$$I = \{g_1 f_1 + \dots + g_s f_s \mid g_i \in k[x_1, \dots, x_n]\} =: (f_1, \dots, f_s) \cdot k[x_1, \dots, x_n]$$

Def. 1.2: Ideál v okruhu R (komutativní, noetherovský) nazveme neprázdnou

podmnožinou $I \subseteq R$, která splňuje:

- 1, $\forall a, b \in I : a - b \in I$ ($\Leftrightarrow I$ je podgrupou)
- 2, $\forall a \in I : \forall r \in R : r \cdot a \in I$

(Ideál $\subseteq$ podokruh)

- $(\mathbb{Z}[i]) \supseteq (n, 2) \rightarrow$ ideály v $(\mathbb{Z}[i])$

Srovnání: $(f_1, \dots, f_s) \cdot k[x_1, \dots, x_n]$ je ideál v $k[x_1, \dots, x_n]$.

Def. 1.3: Nech $I = (f_1, \dots, f_s) \cdot k[x_1, \dots, x_n]$ je ideál v $k[x_1, \dots, x_n]$. Definujme:

$$E^n \supseteq V(I) = \{x = (x_1, \dots, x_n) \in E^n : f(x_1, \dots, x_n) = 0 \forall f \in I\}$$

↑ množina nulových bodů ideálu I

$$x \in V(I) : f_1 = \dots = f_s = 0$$

Definice: Algebraická variety v E^n je každá množina nulových bodů ideálu I v $k[x_1, \dots, x_n]$. Každá V variety je tvaru $V(I)$

Pozn.: $\forall$ ideál má konečnou bázi (= noetherovský)

$$k[x_1, \dots, x_n] \rightsquigarrow E^n \rightsquigarrow k[x_1, \dots, x_n] \xrightarrow{\text{ideál asociovaný s variety } V}$$

$$I \rightsquigarrow V(I) \rightsquigarrow \mathcal{I}(V) := \{f \in k[x_1, \dots, x_n] : f(x_1, \dots, x_n) = 0 \forall (x_1, \dots, x_n) \in V\}$$

$I \subseteq \mathcal{I}(V)$, rovnost nemusí nastat

Pr: $I = ((x-y+1)^2) \cdot k[x,y] \rightsquigarrow v(I)$

$\rightsquigarrow J(v(I)) = (x-y+1) \cdot k[x,y]$

Def. 1.4.: keď $I \subseteq R$ je ideál: $\text{rad}(I) = \{x \in R; x^n \in I \text{ pre niektoré } n \in \mathbb{N}\}$ radikál

$I \subseteq \text{rad}(I)$

Plati: $J(v(I)) = \text{rad}(I)$

Def. 1.5.: keď $I, J \subseteq R$ sú ideály.

$I+J := \{a+b; a \in I, b \in J\}$ - súčet ideálov

$I \cap J := \{a \in R; a \in I, a \in J\}$ - prienik

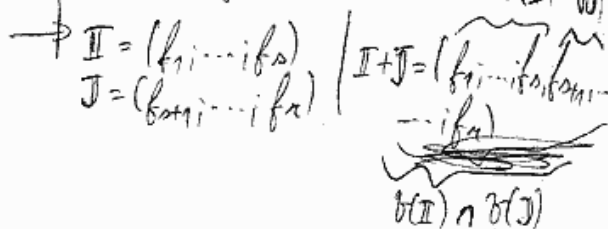
Lemma 1.6.: $I, J \subseteq k[x_1, \dots, x_n], V, W \subseteq E^n$

① $I \subseteq J \Rightarrow v(I) \supseteq v(J)$ $\rightarrow$ pozn.: $x \in v(J)$ - x sa anulujú v $J \Rightarrow$ x sa anulujú v I

② $V \subseteq W \Rightarrow J(V) \supseteq J(W)$ $\rightarrow$ podobne: $g \in J(W) \dots$

③ $v(I+J) = v(I) \cap v(J)$

④ $v(I \cap J) = v(I) \cup v(J)$

Dôkaz: ③, ④, biro:

③ $I \subseteq I+J \Rightarrow v(I+J) \subseteq v(I) \cap v(J)$

$J \subseteq I+J \Rightarrow \dots$

" $\supseteq$ ": $x \in v(I) \cap v(J) \Rightarrow f(x) = 0 \forall f \in I \Rightarrow (f+g)(x) = 0 \forall (f+g) \in I+J$
 $g(x) = 0 \forall g \in J$

④ " $\supseteq$ ": biro: $I \cap J \subseteq I \Rightarrow v(I) \subseteq v(I \cap J) \Rightarrow v(I \cap J) \supseteq v(I) \cup v(J)$
 $v(I \cap J) \subseteq v(I \cap J) \Rightarrow$

" $\subseteq$ ":

$I \cdot J = \{a \cdot b; a \in I, b \in J\}$

$I \cdot J \subseteq I \cap J \subseteq I$

$v(I \cdot J) \supseteq v(I) \cup v(J)$
" $\supseteq$ " jeano

~~$x \in v(I \cdot J)$~~

$x \in v(I \cdot J) \quad x \notin v(I)$

$(f \cdot g)(x) = 0 \quad \forall f \in I \quad g \in J$

$f(x) \neq 0 \Rightarrow (f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x) = 0$

$x \in v(J)$

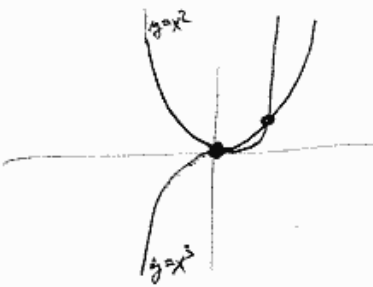
$\uparrow$

$g(x) = 0$

$$k[x, y] \leftrightarrow E^2$$

$$I = (y-x^2, y-x^3) \cdot k[x, y] = \underbrace{(y-x^2)}_{\Pi_1} \cdot k[x, y] + \underbrace{(y-x^3)}_{\Pi_2} \cdot k[x, y]$$

$$V(I) = V(\Pi_1) \cap V(\Pi_2)$$

$$\begin{aligned} y &= x^2 & x^3 - x^2 &= 0 \\ y &= x^3 & x(x-1) &= 0 \\ & & (0,0) & \\ & & (1,1) & \end{aligned}$$

v bode (0,0) - mají spol. dotyčnicu (x)
[1,1] - nemají

- musíme mít 6 spol. bodů (2,3)

$$\begin{aligned} [1,1] &- 1x \\ [0,0] &- 2x \\ [0,0] &- 3x \end{aligned}$$

28.3.2006.Ut.

$$k[x_1, \dots, x_n] \quad E^n$$

$$I \rightsquigarrow V(I) = \{(x) \in E^n; f(x) = 0 \forall f \in I\}$$

$$k[x_1, \dots, x_n]$$

$$V \rightsquigarrow J(V) = \{f \in k[x_1, \dots, x_n]; f(x) = 0 \forall (x) \in V\}$$

$$\text{rad}(I) = \{f \in k[x_1, \dots, x_n]; \exists p \in \mathbb{N}: f^p \in I\}$$

$$V(I) = V(\text{rad}(I))$$

$$V(I) = V(J) \Leftrightarrow \text{rad}(I) = \text{rad}(J)$$

Primární rozklady ideálů, ireducibilní rozklady variet

Def: $X \subseteq E^n$ se nazývá ireducibilní, ak splňa:

$$\text{akal } X = X_1 \cup X_2, X_1, X_2 \text{ - alg. var. } \Rightarrow X = X_1 \vee X = X_2$$

Def: $I \subseteq R$ nazveme prvoideálom, ak ~~platí~~ $a \cdot b \in I, a \notin I \Rightarrow b \in I$

$\mathbb{Z} \supseteq (n)\mathbb{Z}$ - prvoideál
 $\mathbb{Z}$ je prvoideál

Def: $X \subseteq E^n$ je ireducibilná $\Leftrightarrow J(X)$ je prvoideál.

Důkaz: " $\Rightarrow$ ": X je irred. a $f, g \in J(X)$

$$V(f) = \{(x) \in E^n; f(x) = 0\}$$

~~pr~~ - plocha

$$\begin{aligned} X &= (X \cap V(f)) \cup (X \cap V(g)) \\ &\stackrel{?}{=} \text{ "jinné" } \\ \text{"}\Leftarrow\text{"}: x \in X &\Rightarrow (f \cdot g)(x) = 0 \Rightarrow f(x) = 0 \vee g(x) = 0 \\ &\stackrel{!}{=} f(x) \cdot g(x) \end{aligned}$$

$$(x) \in V(f) \vee (x) \in V(g) \Rightarrow (x) \in X \cap V(f) \vee (x) \in X \cap V(g)$$

$$\Rightarrow X = X \cap \mathcal{V}(f) \vee X = X \cap \mathcal{V}(g) \Rightarrow X \subseteq \mathcal{V}(f) \vee X \subseteq \mathcal{V}(g) \Rightarrow f \in \mathcal{I}(X) \vee g \in \mathcal{I}(X)$$

$$\Rightarrow X \text{ je red. a } f, g \in \mathcal{I}(X)$$

⇐ Nech $\mathcal{I}(X)$ je prvoideál a X je redukovaná

$$X = X_1 \cup X_2 \quad X_1 \not\subseteq X \quad X_2 \not\subseteq X$$

$$\mathcal{I}(X) = \mathcal{I}(X_1) \cap \mathcal{I}(X_2) \Rightarrow \mathcal{I}(X) \not\subseteq \mathcal{I}(X_1) \quad \mathcal{I}(X) \not\subseteq \mathcal{I}(X_2)$$

$$\Rightarrow \exists f \in \mathcal{I}(X_1) \setminus \mathcal{I}(X)$$

$$\exists g \in \mathcal{I}(X_2) \setminus \mathcal{I}(X)$$

$$\Rightarrow f, g \in \mathcal{I}(X_1) \cap \mathcal{I}(X_2) = \mathcal{I}(X)$$

ale $f \notin \mathcal{I}(X)$
 $g \notin \mathcal{I}(X)$ } $\Rightarrow$ ~~ne~~ ^{$\mathcal{I}(X)$} ~~je~~ ^{prvoideál}

Df: $\mathbb{I} \subseteq \mathbb{R}$ nazývame primárny, ak splňa: $f, g \in \mathbb{I}, f \notin \mathbb{I} \Rightarrow g^p \in \mathbb{I}$ pre všetky $p \in \mathbb{N}$

$\mathbb{Z} \ni (p^s) \mathbb{Z}$ sú prim. ideály na $\mathbb{Z}$

Lemma: Radikál primárneho ideálu je prvoideál.

Príklady štvorbachy: $\mathcal{M}, \mathcal{L}, \mathcal{N}, \mathcal{P}$
a b q p

primárny $\downarrow$ $\text{rad}(\mathcal{N}) = \mathcal{P}$

Dokaz

$\mathcal{N}$ -primárny. Nech $f, g \in \text{rad}(\mathcal{N}), f \notin \text{rad}(\mathcal{N}) \Rightarrow (f, g)^p \in \mathcal{N}$

$$f^p, g^p \in \mathcal{N}, f^p \notin \mathcal{N} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow (g^p)^p \in \mathcal{N} \Rightarrow g \in \text{rad}(\mathcal{N})$$

$\mathcal{N}$ je $\mathcal{P}$ -primárny

$$\text{rad}((p^s) \mathbb{Z}) = (p) \mathbb{Z}$$

Df: Ideál $\mathcal{M} \subseteq \mathbb{R}$ nazývame ireducibilný, ak splňa

$$\mathcal{M} = \mathcal{M}_1 \cap \mathcal{M}_2 \Rightarrow \mathcal{M} = \mathcal{M}_1 \vee \mathcal{M} = \mathcal{M}_2$$

Uvedomíme si, že každá algebraická varieta je sjednotením kon. počtu ireducibilných alg. variet.

$$X = X_1 \cup X_2$$

$$\parallel$$

$$X_{n_1} \cup X_{n_2}$$

$$\parallel$$

$$X_{m_1} \cup X_{m_2}$$

prečo to musí niekedy skončiť?

$\dots \not\subseteq X_{n_1} \not\subseteq X_{n_2} \not\subseteq X$ - najmenšia varieta je bod, musí to skončiť

Věta: Každý ideál v $\mathbb{R}[g]$ je průnikem konečného počtu ireducibilních. ← Noetherovský

Důkaz:
 $\mathfrak{a} = \mathfrak{a}_1 \cap \mathfrak{a}_2 \cap \dots \cap \mathfrak{a}_n$

$\mathfrak{a}_1 \neq \mathfrak{a}_2 \neq \dots$
 jedna definice noetherovských kruhů

Věta: Každý ireducibilní ideál je primární.

Důkaz: $\mathfrak{a}$ -red., $f \cdot g \in \mathfrak{a}, f \notin \mathfrak{a}$

$(\mathfrak{a} : g) \subseteq (\mathfrak{a} : g^2) \subseteq (\mathfrak{a} : g^3) \subseteq \dots \subseteq (\mathfrak{a} : g^n) = (\mathfrak{a} : g^{n+1})$

$\{n \in \mathbb{N} : n \cdot g \in \mathfrak{a}\}$

uvádíme: $(\mathfrak{a} + (g^n)) \cap (\mathfrak{a} + (f)) = \mathfrak{a}$
 "Noetherovská"
 "jako"

" $\subseteq$ ": $x \in \mathfrak{a} \Rightarrow x = a + u \cdot g^n = a' + v \cdot f \quad | \cdot g$

$g \cdot x = g \cdot a + u \cdot g^{n+1} = a' \cdot g + v \cdot f \cdot g$

$u \cdot g^{n+1} \in \mathfrak{a} \Rightarrow u \cdot g^n \in \mathfrak{a}$ i.t.d.

$\Rightarrow \mathfrak{a} = \mathfrak{a} + (g^n) \Rightarrow g^n \in \mathfrak{a}$

Věta: Každý ideál v $\mathbb{R}$ je průnikem konečného počtu primárních ideálů.

$\mathfrak{a} = \mathfrak{a}_1 \cap \mathfrak{a}_2 \cap \dots \cap \mathfrak{a}_n$

$rad(\mathfrak{a} \cap \mathfrak{b}) = rad(\mathfrak{a}) \cap rad(\mathfrak{b})$
 "jako"

$rad(\mathfrak{a}) = \mathfrak{p}_1 \cap \mathfrak{p}_2 \cap \dots \cap \mathfrak{p}_n$
 $\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n$ ireducibilní

" $\supseteq$ ": $f \in rad(\mathfrak{a}) \cap rad(\mathfrak{b}) \Rightarrow f^r \in \mathfrak{a} \quad f^s \in \mathfrak{b} \Rightarrow f^{\max\{r,s\}} \in \mathfrak{a} \cap \mathfrak{b} \Rightarrow f \in rad(\mathfrak{a} \cap \mathfrak{b})$

$\mathfrak{v}(\mathfrak{a}) = \mathfrak{v}(rad(\mathfrak{a})) = \mathfrak{v}(\mathfrak{p}_1) \cup \mathfrak{v}(\mathfrak{p}_2) \cup \dots \cup \mathfrak{v}(\mathfrak{p}_n)$

Pr.: $\mathfrak{a} = (x^2 + y^2 - 1; xy)$ - vyjádření průniku primárních

$(x^2 + y^2 - 1; x) \cap (x^2 + y^2 - 1; y) = (y^2 - 1; x) \cap (x^2 - 1; y) =$
 $= (y-1)(y+1; x) \cap (x-1)(x+1; y) = (y-1; x) \cap (y+1; x) \cap$
 $\cap (x-1; y) \cap (x+1; y)$
 průniky $[0, 1]$ $[0, -1]$
 $(1, 0)$ $(-1, 0)$

$x \cdot y \neq 0$ - $\mathfrak{a}$
 $x^2 + y^2 - 1 = 0$ - kružnice } průnik 4 body

Rozmer alg. variety, Rozmer idealu

Nech $X \subseteq E^n$ je irreducibilna alg. variety.

$X = X_0 \supsetneq X_1 \supsetneq X_2 \supsetneq \dots \supsetneq X_n \supsetneq X_0 \supsetneq \emptyset$
 - irreducibilna alg. variety
 - maximalny retazec
 (kritic $\rightarrow$ bod)

Def.: $s := \dim X$ - s-rozmer variety X

$X = X_0 \supsetneq X_1 \supsetneq X_2 \supsetneq \dots \supsetneq X_n \supsetneq X_0 \supsetneq \emptyset$

$\mathcal{P} \supseteq \mathcal{I}(X_0) \subsetneq \mathcal{I}(X_1) \subsetneq \dots \subsetneq \mathcal{I}(X_n) \subsetneq \mathcal{I}(X_0) \subseteq \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$
 - asociativny prouideál bodu so sur. $x_1, \dots, x_n$
 - asociativny prouideál

Def.: Nech $\mathfrak{p} \subseteq \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$ je prouideál a $\mathfrak{p} = \mathfrak{p}_0 \supsetneq \mathfrak{p}_1 \supsetneq \dots \supsetneq \mathfrak{p}_m \supsetneq \mathfrak{m}$ - ma ideal $\mathfrak{p}$ maximalny retazec prouideálov. $s := \dim \mathfrak{p}$ s-rozmer prouideálu $\mathfrak{p}$

Lemma: $\dim X = \dim \mathcal{I}(X)$, X - irred.

nech $X = X_1 \cup X_2 \cup \dots \cup X_r$ $\neq$ irreducibilna!

Def.: $\dim X := \max \{ \dim X_i \}$

Plati! $\dim \mathcal{I}(X) = \max \{ \dim \mathcal{I}(X_i) \}$
 nech $\dim X = d \Rightarrow X = X_1 \cup \dots \cup X_r \cup X_1 \cup \dots \cup X_1 \cup \dots \cup X_1 \cup \dots \cup X_1 \cup \dots \cup X_1$

$$\sigma(X) = \sigma(X_1) \cap \dots$$

$$\alpha = \overset{d}{M} \cap \dots \cap \overset{d}{M}_r \cap \overset{d-1}{M}_r \cap \dots \cap \overset{d-1}{M}_1 \cap \dots$$

$$\sigma(\alpha) = \sigma(\overset{d}{M}) \cup \dots \cup \sigma(\overset{d-1}{M}_1) \cup \dots$$

$$\alpha \in \mathbb{Z}[x_1, \dots, x_n]$$

$$\dim \alpha = 0 \Rightarrow \alpha = \overset{0}{M} \cap \dots \cap \overset{0}{M}_r$$

$$\sigma(\alpha) = \sigma_1 \cup \dots \cup \sigma_n - \sigma_i \text{-body}$$

Veta (Bezoulova): $\alpha \in \mathbb{Z}^2 \Leftrightarrow \mathbb{Z}[x, y]$ algebr. uzavretá

$$\begin{cases} X: F=0 \\ Y: G=0 \end{cases} \text{ body } \begin{cases} \deg F = m \\ \deg G = n \end{cases}$$

$$\# X \cap Y = m \cdot n, \text{ pričom každý bod sa}$$

počíta s príslušnou násobnosťou (medzi spoločnými body spáradame aj spol. asymptotické smery)

Pr.: $x^2 + y^2 = 1$
 $y = x^2$

Pr.: $\alpha = (x^2 - y^2 - 1; x^2 y^2) = (x-2; y^2) \cap (x+2; y^2) \cap (y-2; x^2) \cap (y+2; x^2)$

$$\sigma(\alpha) = \underbrace{[-2; 2]}_{2x} \cup \underbrace{[-2; 2]}_{2x} \cup \underbrace{[0; 2]}_{2x} \cup \underbrace{[0; -2]}_{2x} \neq \emptyset$$

Usporiadania v demuln polynómov

$$\mathbb{Z}[x_1, \dots, x_n] =: \mathbb{R} \quad X^\alpha := X_1^{\alpha_1} X_2^{\alpha_2} \dots X_n^{\alpha_n} - \text{monóm - polynóm, kde možu byť, iba súčiny}$$

Def.: Usporiadanie na monómoch $\mathbb{R}$ nazveme reláciou $>$, ktorá splňa:

- ① $X^\alpha > X^\beta \Rightarrow X^\beta \not> X^\alpha$ - antisymetria
  - ② $X^\alpha > X^\beta, X^\beta > X^\gamma \Rightarrow X^\alpha > X^\gamma$ - tranzitivita
  - ③ $\neq$ vzájomne $X^\alpha > X^\beta, X^\beta > X^\alpha, X^\alpha = X^\beta$ platí práve 1 - trichotómia
  - ④ $X^\alpha > X^\beta \Rightarrow X^\alpha \cdot X^\gamma > X^\beta \cdot X^\gamma$ - kompatibilita s násobením
- } $\Rightarrow$ lineárne usporiadanie

- monomialne usporiadanie v $k[x_1, \dots, x_n]$

- ① lineárne - ~~nie~~ inv. ant. sym.; tranz.
- ② kompatibilné násobením $\rightarrow \alpha x^A > x^B \rightarrow x^A \cdot x^C > x^B \cdot x^C$
- ③ $x_i > 1 \quad \forall i = 1, \dots, n$

- budeme brať $x_1 > x_2 > \dots > x_n$

preto niekoľko príjeh je milovfch

$$x^A = x_1^{\alpha_1} x_2^{\alpha_2} \dots x_n^{\alpha_n}$$

$$A > B = (0, \dots, 0; \alpha_n - \beta_n, \dots, \alpha_1 - \beta_1; 0, \dots, 0)$$

$\rightarrow$ prvá nenul. 0

Def: $x^A > x^B \iff \alpha_n - \beta_n > 0$

lexikograficky

- toto usp. je monomialne

Pr.: $x^3 y > x y^2 z > x y z^2 > y^3 > z^4$

$\hookrightarrow 2, 1$: $x_i < 1 \quad 1 - x_i$
 $x_i^2 < x_i$ SPOR

Def: Gradované lexikografické usp.

Čím $|A| = \sum \alpha_i$ (stupeň monomu)

$x^A > x^B \iff |A| > |B| \vee (|A| = |B| \wedge \alpha_n - \beta_n > 0)$

je tiež monomialne

Pr.: $x^3 y > x y^2 z > x y z^2 > z^4 > y^3$

- všade v ďalšom predpokladáme $\succ$ monomialne v $k[x_1, \dots, x_n]$

$f \in k[x_1, \dots, x_n]$

$\sum c_\alpha x^\alpha$ keď x^α je vedúci monóm v f

Def: $Lt(f) = c_\alpha x^\alpha$

vedúci člen

- keď I je ideál $I = (f_1, \dots, f_n) \subseteq k[x_1, \dots, x_n]$

Def: $Lt(I) := \{ Lt(f) \mid f \in I \}$ - vedúci ~~člen~~ ideálu I

U

$\text{md}(Lt(f_1), \dots, Lt(f_n))$

Pr.: $I = (x^2 - y, x - y^3)$, leme lex. usp.

$\text{md}(Lt(f_1), Lt(f_2)) = (x^2, x^3) = (x)$

$x^2 - y; x^2 - xy^3 \quad | - \dots \rightarrow xy^3 - y$

$xy^3 - y^6$

$y^6 - y \notin (x)$

$y^6 - y \in Lt(I)$

Deliaci algoritmus v $k[x_1, \dots, x_n]$

Pr.: $f = x^3 - 2x + 1$
 $g = x^2 + x$

$f : g = (x^3 - 2x + 1) : (x^2 + x) = x - 1 \Rightarrow f = g(x-1) + (-x+1)$

residuum $\rightarrow$ petrovaino usp.

Pr.: $\mathbb{K}[x, y]$, let; $\Pi = \{ \overset{F_1}{x^2-y}, \overset{F_2}{x-y^2} \}$ $f = x^4 - x^3y + xy - 1$

$$\begin{array}{r} (x^4 - x^3y + xy - 1) : (x^2 - y) = x^2 - xy + y \\ -(x^4 - x^2y) \\ \hline -x^3y + x^2y + xy - 1 \\ -(x^3y + xy^2) \\ \hline x^2y - xy^2 + xy - 1 \\ -(x^2y - y^3) \\ \hline -xy^2 + xy + y^2 - 1 \end{array}$$

počas výpočtu treba stále nuporaditvať (v danom usp.)

$$f = (x^2 - xy + y)F_1 + (-xy^2 + xy + y^2 - 1)$$

tu sa teda delíť F_1 , ale ešte d'alej môžeme deliť F_2

$$\begin{array}{r} (-xy^2 + xy + y^2 - 1) : (x - y^2) = -y^2 + y \\ -(xy^2 + y^3) \\ \hline xy + y^2 + y^2 - 1 \\ -(xy - y^3) \\ \hline -y^2 + y^3 + y^2 - 1 \end{array}$$

nesúhlasí na poradi polynómov a Π , v akom ich porovnávaní pri delení!

$$f = (x^2 - xy + y)F_1 + (-y^2 + y)F_2 + (-y^2 + y^3 + y^2 - 1)$$

delenie vždy musí skončiť, lebo klesne stupeň

$\mathbb{K}[x, y, z]$, let; $\Pi = \{ \overset{F_1}{x^2-y}, \overset{F_2}{x-z}, \overset{F_3}{y^2-z^2} \}$

$$f = x^2y - xy^2 + xz - z^2$$

$$\begin{array}{r} (x^2y - xy^2 + xz - z^2) : (x^2 - y) = y \\ -(x^2y - y^3) \\ \hline -xy^2 + xz + y^2 - z^2 \\ -(xy^2 + y^2z) \\ \hline xz + y^2z + y^2 - z^2 \\ -(xz - z^2) \\ \hline y^2z + y^2 - z^2 \\ -(y^2z + yz^2) \\ \hline y^2 - yz^2 \\ -(y^2 - yz^2) \\ \hline -yz^2 + yz^2 \\ -(yz^2 + z^3) \\ \hline yz^2 - z^3 \\ -(yz^2 - yz^2) \\ \hline -z^3 + z^3 \\ \hline -z^3 + z^3 \end{array}$$

$$f = yF_1 + (yz^2 + z)F_2 + (-yz^2 + yz^2 + z^3 + z^2)F_3 + (-z^3 + z^3)$$

teda (deliaci algoritmus v $\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$): keď $F_1, \dots, F_s \in \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$, $f \in \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$

akom $\exists g_1, \dots, g_s, r \in \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]$ také, že:

$$f = g_1F_1 + g_2F_2 + \dots + g_sF_s + r$$

príčinou $\#$ monómy a r nie sú deliteľné monómami $L(F_1), \dots, L(F_s)$

$\Pi = \{F_1, \dots, F_s\}$; r - zvyšok po delení polynómu f monómami Π

ani: $r := f^\Pi$

Gröbnerove báze

- při ideáloch kánda mn. generujících ideal sa naz. báza (nemusi byť minimálna)

Pr.: $(x^2 - y, x - y^3)$ je báza, ale aj $(x^2 - y, x - y^3, y^6 - y)$ je báza

Def.: Báze $F_1, \dots, F_s$ idealu I nazývame Gröbnerovu bázu, ak

$$Lt(I) \cong (Lt(F_1), \dots, Lt(F_s))$$

Def.: keď $f, g \in k[x_1, \dots, x_n]$, S -polynomom polynomov f, g nazývame polynom

$$S(f, g) = \frac{x^\alpha}{Lt(f)} \cdot f - \frac{x^\beta}{Lt(g)} \cdot g, \text{ pričom } x^\alpha \text{ je najväčší spol.}$$

násobok x^α, x^β
 $\rightarrow$ vedúci monóm f
 $\rightarrow$ vedúci monóm g

$\circ$ sa vykrádia veľkosť

Pr.: $f = x^2y - y^3$
 $g = xy^2 - xy$ lex.

$$S(f, g) = \frac{x^2y^2}{x^2y} (x^2y - y^3) - \frac{x^2y^2}{xy^2} (xy^2 - xy) = -y^4 + x^2y = x^2y - y^4$$

~~Bud~~
~~Gröbnerovo kritérium~~

Veta: Báza $I = (F_1, \dots, F_s)$ je Gröbnerova $\Leftrightarrow S(F_i, F_j) \in I$ (súťažok)

Pr.: ~~$(x^2y - y^3, xy^2 - xy)$~~ $I = (x - y^2, y^3 - y)$ lex.

$$Lt(I) = (x, y^3)$$

$$S(F, G) = \frac{xy^3}{x} \cdot F - \frac{xy^3}{y^3} \cdot G = -y^5 - xy$$

$$\begin{array}{r} (-y^5 - xy) : (y^3 - y) = -y^2 \\ \underline{-(y^5 + y^3)} \end{array}$$

$$-(y^5 + y^3)$$

$$\begin{array}{r} (xy - y^3) : (x - y^2) = y \\ \underline{-(xy - y^3)} \end{array}$$

$$0$$

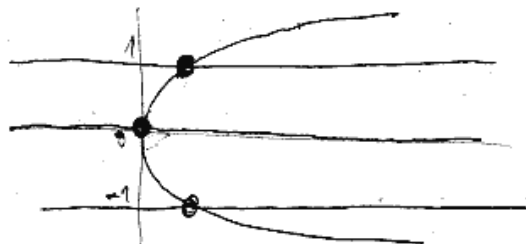
$$\begin{array}{r} (-y^3 + xy) : (y^3 - y) = -1 \\ \underline{-(-y^3 + y)} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} (xy - y) : (x - y^2) = y \\ \underline{-(xy - y^3)} \end{array}$$

$$(y^3 - y) : (y^3 - y) = 1$$

$S(F, G) = 0 \Rightarrow$ je to Gröbnerova báza

$$F=0 \quad x - y^2 = 0 \Rightarrow x = y^2; \quad G=0: \quad y^3 - y = 0 \Leftrightarrow y(y^2 - 1) = 0 \Leftrightarrow y = 0 \vee y = \pm 1$$

Buchbergerov algoritmus

$I = \{f_1, \dots, f_s\}$ $\Gamma = \{f_1, \dots, f_s\}$

Γ je Gröbnerova báze $I \Rightarrow \forall i, j \ S(f_i | f_j) = 0$

① $I = \{f_1, \dots, f_s\}$ $\Gamma = \{f_1, \dots, f_s\}$

$S(f_i | f_j) \neq 0$ - zvyšky po dělení Γ_1 ; označme

$\forall$ nenulové zvyšky jako $g_1, \dots, g_r$

② $I = \{f_1, \dots, f_s, g_1, \dots, g_r\}$ $\Gamma_2 = \{f_1, \dots, f_s, g_1, \dots, g_r\}$

nová báze I a neměna to, ale pro Gröbnerovu bázi ne můžeme potřebovat
 správně $S(f_i | f_j) \neq 0$ - určit si musíme (dají se dělit násčím z $g_1, \dots, g_r$)

$\frac{S(f_i | g_j)}{S(g_j | g_k)} \rightarrow$ všechny nenulové označme $h_1, \dots, h_n$

po malých krocích můžeme všechny být zvyšky ($\forall \bar{S} = 0$)

lex: $I = \{x^2 - y^3, xy - y^2\} = \{x^2 - y^3, xy - y^2, y^4 - y^3\}$

$S(f | g) = \frac{x^2 y^4}{x^2} f - \frac{x y^4}{xy} g = -y^4 + x y^2$
 $= \frac{-y^4 + x y^2}{-y^4 + y^3} : xy - y^2 = y$
 $= \frac{-y^4 + x y^2}{-y^4 + y^3} : y^4 - y^3 = -1$

$S(f | g) \neq 0$

$S(f | h) = \frac{x^2 y^4}{x^2} f - \frac{x y^4}{y^3} h = -y^4 + x^2 y^3$
 $= \frac{-y^4 + x^2 y^3}{-(y^4 + y^3)} : y^2 - y^3 = -y^3$
 $= \frac{x^2 y^3 - y^6}{-(x y^3 - y^6)} : x^2 - y^3 = y^3$

$S(g | h) = \frac{x y^4}{xy} g - \frac{x y^4}{y^3} h = -y^5 + x y^3$
 $= \frac{-y^5 + x y^3}{-(y^5 + x y^3)} : y^4 - y^3 = y$

$S(g | h) \neq 0$

$Lt(I) = (x^2, xy, y^4) \rightarrow 5$

$I = (x^2 - y^3, xy - y^2, y^4 - y^3)$ - Gröbnerova báze

glex: $I = (y^3 - x^2, xy - y^2) = (y^3 - x^2, xy - y^2, x^3 - x^2)$

$S(f | g) = -x^3 + y^4$
 $= \frac{-x^3 + y^4}{-(y^4 - x^2)} : y^3 - x^2 = y$
 $= \frac{-x^3 + x y^2}{-(x y - x y^2)} : xy - y^2 = x$
 $= \frac{-x^3 + x y^2}{-(x y^2 - y^3)} : xy - y^2 = y$
 $= \frac{-x^3 + x y^3}{-(x^2 + y^3)} : y^3 - x^2 = 1$

Lemma: $\{f, g\} = \Gamma$

$\text{msd}(Lt(f), Lt(g)) = 1 \Rightarrow$

$\Rightarrow S(f | g) \neq 0$

Přes zřetězení dělit oboma

(o lub. posadí) a vyjete zvyšek 0

$$S(f_i) \stackrel{P}{=} 0 \quad (\text{okamy})$$

$$S(g_i) = \frac{-x^2y^2 + xy^3}{-(x^2y^2 + xy^3)} : xy - y^2 = -xy$$

$$\frac{x^2y - xy^3}{-(x^2y^2 + xy^3)} : y^3 - x^2 = x$$

$$\frac{x^2y - x^3}{-(x^2y - y^3x)} : xy - y^2 = x$$

$$\frac{-x^3 + y^2x}{-x^3 + y^3} : xy - y^2 = y$$

$$\frac{-x^3 + y^3}{-(x^3 + y^3)} : y^3 - x^2 = -1$$

$$\frac{y^3 - x^2}{0} : y^3 - x^2 = 1$$

$$Lt(I) = (x^3; xy; y^3) \rightarrow S = 3+3-1$$

$$Lt(I) = (x^3; x^2y; y^3) \rightarrow S = 2+4-1$$

minimálny pr.

Pr.: $I = (x^2 - y^3, x^3 - y^2) = (x^2 - y^3; x^3 - y^2; xy^3 - y^2)$

$$S(f_1) = -xy^3 + y^2 \quad \text{može sa číslom deliť}$$

$$S(f_2) = -y^6 + xy^2 \quad \text{može sa číslom deliť}$$

$$\bar{I} = (x - y^3, x^2 - y^3; xy^3 - y^2; -y^6 + xy^2)$$

vzťah: $I = (x^3 - x^2; x^3 - y^2)$ *nájsť globálnu bázu*

$$S(f_1) = x^5 + y^5 : x^3 - y^2 = -x^2 \quad (\text{lema})$$

$$\frac{-x^5 + x^3y^2}{-(x^5 - x^2y^2)} = y^2x^2 = y^2$$

$$Lt(y^3; x^3) \rightsquigarrow 6$$

Definícia
 $R = k[x_1, \dots, x_n]$
 $\Gamma = \{f_1, \dots, f_s\}$
 $f \in R : f = a_1f_1 + \dots + a_s f_s + r_1 = b_1f_1 + \dots + b_s f_s + r_2 \Rightarrow r_1 - r_2 \in I$
 $Lt(r_1 - r_2) \in Lt(I) = (Lt(f_1), \dots, Lt(f_s))$
 $Lt(f_i) \neq 0$ *neobdelný* $\Rightarrow r_1 - r_2 = 0 \Rightarrow r_1 = r_2$
Lemma: ak $\Gamma = \{f_1, \dots, f_s\}$ je Gröbnerova báza ideálu $I = (f_1, \dots, f_s) \Rightarrow$
 $\Rightarrow r$ je vrchný polynóm

$$\mathbb{Z}/(3)\mathbb{Z} \rightarrow \begin{cases} 0 + (3)\mathbb{Z} = \bar{0} \\ 1 + (3)\mathbb{Z} = \bar{1} \\ 2 + (3)\mathbb{Z} = \bar{2} \end{cases} \quad \bar{a} + \bar{b} = \overline{a+b} \quad \bar{a} \cdot \bar{b} = \overline{a \cdot b}$$

$$k[x_1, \dots, x_n] / I \cong k[x_1, \dots, x_n] / Lt(I)$$

$I = (f_1, \dots, f_s)$ G-báza
 $f \in k[x_1, \dots, x_n] \rightarrow k[x_1, \dots, x_n] / Lt(I)$
 $f = a_1f_1 + \dots + a_s f_s + \bar{f} \rightarrow \bar{f} + Lt(I)$
 keď $f \in \text{Ker } \varphi \Rightarrow \bar{f} + Lt(I) = 0 + Lt(I) \in \bar{f} \in Lt(I) \in \bar{f} = 0 \Rightarrow f \in I$
 surjektívny homomorfizmus = epimorfizmus

Definice: At $\Gamma = \{f_1, \dots, f_s\}$ je Gröbnerova báza: $f \in I \Leftrightarrow \bar{f}^{\Gamma} = 0$

Řešení: $\Leftarrow$ "triviální": $f = a_1 f_1 + \dots + a_s f_s + \bar{f}^{\Gamma} \in I$
 $\Rightarrow$ "provoz": veškeré $f \in I$ a $\bar{f}^{\Gamma} \neq 0 \Rightarrow \bar{f}^{\Gamma} \in I \Rightarrow \text{Lt}(\bar{f}^{\Gamma}) \in \langle \text{Lt}(f_1), \dots, \text{Lt}(f_s) \rangle$
 $\Rightarrow \text{Lt}(f_i) \mid \text{Lt}(\bar{f}^{\Gamma})$ SPOR

Definice 3: $I = \langle f_1, \dots, f_s \rangle$ - G-báza. $f \in \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] \xrightarrow{\varphi} \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \text{Lt}(I)$

~~$f = a_1 f_1 + \dots + a_s f_s + \bar{f}^{\Gamma} \rightarrow \bar{f}^{\Gamma} + \text{Lt}(I)$~~

Obom $\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / I \cong \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \text{Lt}(I)$

Řešení (konstrukcí):

veškeré $f \in \text{Ker}(\varphi) \Leftrightarrow (\bar{f}^{\Gamma} + \text{Lt}(I) = 0 + \text{Lt}(I)) \Leftrightarrow (\bar{f}^{\Gamma} \in \text{Lt}(I)) \Leftrightarrow (\bar{f}^{\Gamma} = 0) \Leftrightarrow (f \in I)$ Definice

Pr. $\mathbb{K}[x, y] / \langle x^2 - y^3, xy - y^2 \rangle \cong \mathbb{K}[x, y] / \langle x^2 - y^3, xy - y^2 \rangle$

$\cong \mathbb{K}[x, y] / \langle x^2 - y^3, xy - y^2 \rangle$
 $\cong \mathbb{K}[x, y] / \langle x^3 - xy^2, y^3 \rangle$

isomorfní aj jako vektorový prostor nad $\mathbb{K}$
 $1, x, y, y^2, x^3$ tam nejsou $\Rightarrow$
 $\Rightarrow$ tvoří bázi, jejíž rozměr je 5
 $1, x, x^2, y, y^2$

$x^2 - y^3 = xy^2$
 $x(x - y^2) = 0$
 $x = y^3 = 0 \rightarrow (0, 0)$
 $y = 1 \rightarrow (1, 1)$

$\mathbb{K} \oplus \mathbb{K}x \oplus \mathbb{K}x^2 \oplus \mathbb{K}y \oplus \mathbb{K}y^2$
 $I = \langle 0 \rangle$

9.5.2006. Ut.

$I = \langle x^2 - y^3, x^3 - y^4 \rangle$

Řešení
 $\text{ISB}(\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n]) \dim I = 0$
 $(F_1, \dots, F_s) = I = \langle \mu_1, \mu_2, \dots, \mu_s \rangle$
 $\downarrow$
 $0 = (a_1, \dots, a_n)$
 $(x_1 - a_1, \dots, x_n - a_n)$
 $\downarrow$
 $a_i = (a_1, \dots, a_n)$

$I = \langle F_1, \dots, F_s \rangle$ - standardizováno
 $\Downarrow$
 $\dim(\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \text{Lt}(I)) = r(I)$
 $I = \langle F_1, \dots, F_s \rangle$ - Gröbnerova
 $\Downarrow$
 $\dim(\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \text{Lt}(I)) = \#V(I)$

$V(I) = \{a_1, \dots, a_n\}$

$\mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / I \cong \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \langle \mu_1, \mu_2, \dots, \mu_s \rangle \oplus \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \langle \mu_1 \rangle \oplus \dots \oplus \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \langle \mu_s \rangle$
 $\rightarrow \dim \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / I = \sum_{i=1}^s \dim \mathbb{K}[x_1, \dots, x_n] / \langle \mu_i \rangle = \# \text{bodov variety } V(I)$ počet bodů variety $\approx$ počet bodů množiny

Pr: $(x^3 - y^5, x - y^4) = I$

$V(I)$ $x^3 - y^5 = 0$
 $x - y^4 = 0$

$y^4 - y^5 = 0$
 $y^4(y^4 - 1) = 0$ $y = 0$
 $y^4 = 1$

Sy $x = 0 \Rightarrow [0; 0]$ Sy

komplexné čísla,
 12 koreňov
 (1,1)...

$V(I) = 12$

lex $(x^3 - y^5, x - y^4) \xrightarrow{R} (y^2 - y^5)$ - Gröbnerova báza
 $\Rightarrow LL(I) = (x, y^4)$

x^3 nemáme písmo, lebo je tam automaticky x

$S(f|g) = -y^5 + x^2 y^4 : x - y^4 = x y^4 + y^8$
 $+ x y^8 - x^2 y^4$
 $\frac{x y^8 - x^2 y^4}{x y^4 - y^8}$
 $\frac{-x y^8 + y^{12}}{y^4 - y^8}$

$\mathbb{Q}[x, y] / (x, y^4)$ hľadame & monómy, ktoré nie sú v ideáli:

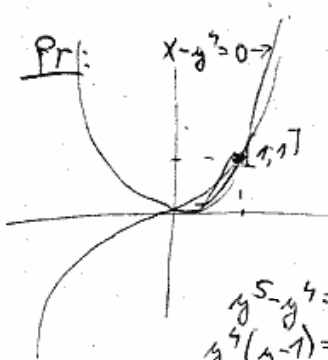
$1, y, y^2, \dots, y^3 \rightarrow 12$

glex: $I = (y^5 - x^3, y^4 - x)$ $LL(I) = (x^3, y^4)$

$S(f|g) = \frac{y^5 x}{y^5} (y^5 - x^3) + \frac{x^3 x}{y^4} (y^4 - x) = x^3 + x y$

$\mathbb{Q}[x, y] / (x^3, y^4)$

$1, x, x^2, y, y^2, y^3, x y, x y^2, x y^3$
 $x^2 = y, x^3 = y^2, x^4 = y^3 \rightarrow 12$

$I = (x - y^4, x^3 - y^5)$
 $S(f|g) = -y^4 + y^5$

$LL(I) = (x, y^4)$ $1.5 = 5$
 $\mathbb{Q}[x, y] / (x, y^4)$

$V(I) = 5$
 $1, y, y^2, y^3, y^4 \rightarrow 5$

$y^5 - y^4 = 0$
 $y^4(y - 1) = 0$
 $y = 1 \rightarrow [1; 1]$ 1 x
 $[0; 0]$ 4 x

Pr: $I = (x^2 - y^3, x^3 - y^2, y^2 - a^3)$ $x^3 - a^3, x a^3 - a^9$

$S(f|g) = -x y^3 + y^2 : y^2 - a^3 = 1$
 $\frac{a^3 - y^2}{-x y^3 + a^3}$

v glex $(y^3 - x^2, x^3 - y^2, a^3 - y^2)$
 $LL(I) = (x^3, y^3, a^3)$ (Gröbnerova báza)
 (necelkove čísla)

$S(f|h) \rightarrow 0 ; S(g|h) \rightarrow 0$

$S(f|h) = -y^6 + x a^3 : y^3 - a^3 = -y^3$

$S(g|h) = -y^5 + x^2 a^3 : x a^3 - a^9 = x$
 $\frac{x a^9 - y^5}{x a^3 - a^9}$

$\frac{+ y^6 + y^4 a^3}{x a^3 - y^4 a^3} : y^2 - a^3 = -y^2 a^3$

$\frac{- a^9 + y^5}{- a^9 + y^5} : y^2 - a^3 = -y^3$

$\frac{- y^6 + y^4 a^3}{x a^3 - y^4 a^3} : y^2 - a^3 = -a^6$

$\frac{- x a^9 + y^4 a^3}{- x a^9 + y^4 a^3} : x a^3 - a^9 = a^6$

$\frac{x a^3 - y^2 a^6}{- a^9 + y^2 a^6} : y^2 - a^3 = -y^2 a^3$
 $\frac{- a^9 + y^2 a^6}{x a^3 - a^9}$

$\frac{- y^3 a^3 + a^9}{+ y^3 a^3 - a^9} : y^2 - a^3 = -y^2 a^3$
 $\frac{- y^3 a^3 + a^9}{- y^3 a^3 + a^9}$

$$(F, G) = I$$

$$a L_t(F) + \bar{F} = F$$

$$b L_t(G) + \bar{G} = G$$

redukcí $\uparrow$ $\downarrow$ $\uparrow$ $\downarrow$ $\uparrow$ $\downarrow$

$$S(F, G) = \frac{L_t(F) \cdot L_t(G)}{a L_t(F)} \cdot F = \frac{L_t(F) \cdot L_t(G)}{b \cdot L_t(G)} \cdot G = \frac{L_t(G)}{a} F - \frac{L_t(F)}{b} G = \frac{L_t(G)}{a} (a L_t(F) + \bar{F}) - \frac{L_t(F)}{b} G$$

$$(b L_t(G) + \bar{G}) = \frac{L_t(G)}{a} \cdot \bar{F} - \frac{L_t(F)}{b} \bar{G}$$

$$\frac{L_t(G)}{a} \bar{F} - \frac{L_t(F)}{b} \bar{G} = b L_t(G) + \bar{G} = \frac{1}{ab} \bar{F}$$

$$-\frac{1}{a} L_t(G) \bar{F} + \frac{1}{ab} \bar{F} \cdot \bar{G}$$

$$\frac{-L_t(F)}{b} \bar{G} - \frac{1}{ab} \bar{F} \bar{G} = a L_t(F) + \bar{F} = -\frac{1}{ab} \bar{G}$$

$$+\frac{L_t(F)}{b} \bar{G} + \frac{1}{ab} \bar{F} \bar{G}$$

0

$$\# V(x^a - y^b; x^c - y^d) = \max\{ad, bc\}$$

$$\# V(x^a - y^b; x^c - y^d; y^e - ab) = \max\{ade, bce\}$$

Pr.: lex: $\# V(x^3 - y^4; x^4 - y^3) = \max\{9, 16\} = 16$

o glex: $(\frac{1}{2}x^4 - x^3; x^4 - y^3)$ $L_t(I) = (x^4; y^4)$ $4 \cdot 4 = 16$

$$S(f; g) = -x y^4 + y^3$$

$$S(f; h) = -y^8 + x^2 y^3$$

$$V(x^3 - y^4; x^2 - y^3; x y^4 - y^3) | x^2 y^3 - y^8$$

Globálne usporiadania. Standardné bázy

$$R = k[x_1, \dots, x_n]$$

monomiálne usp.: lin., komp. s nos., $x_i > 1$

globálne usp.:

Def: Usporiadanie $>$ v R nazývame globálnym, ak platí:

- ① $>$ je lineárne
- ② $>$ je kompatibilné s násobením
- ③ $1 > x_i \quad \forall i = 1, \dots, n$

Def: lex: $x^\alpha = x_1^{\alpha_1} \dots x_n^{\alpha_n}$ $x - B = (0, 0, \dots, 0, \alpha_n - \beta_n, \dots, \alpha_1 - \beta_1, 0, \dots, 0)$

Def: Usporiadanie nazývame reverzné lexicografické, ak $\alpha_n - \beta_n < 0$

Kedy $x_i > 1 \Rightarrow x_i^2 > x_i$ $\alpha = (0, \dots, 0, 2, \dots, 0)$ $\beta = (0, \dots, 1, \dots, 0)$
 $\alpha - \beta = (0, \dots, 0, 1, 0, \dots, 0)$

Každé gradovanie... ^{lex, grev, reverse} usporiadanie je monomiálne

≠ andigradované nsp. je lokálne

↳ andigradované + ...
andigradované lex. nsp.

Def. nsp. $\succ$ nazveme $\mathcal{D}$ ak platí $x^\alpha \succ x^\beta \Leftrightarrow |\alpha| < |\beta|$ alebo
ak $|\alpha| = |\beta|$, potom $\alpha_n - \beta_n > 0$

- s týmto nsp. sústina, ktorá je tam 0

Def. Baza $\{F_1, \dots, F_s\}$ ideálu $I = (F_1, \dots, F_s)$ nazveme štandardnou, ak
 $Lt(I) = (Lt(F_1), \dots, Lt(F_s))$ v určitom lokálnom usporiadaní.

≠ platí ako pri Gröbnerových bázach, ak vymením $\leftarrow$ na lokálne
Gröbner. na štandardnú bázu

Důkaz:

$$I = \overset{0}{M_1} \cap \overset{0}{M_2} \cap \dots \cap \overset{0}{M_s}$$

$\downarrow$ $\downarrow$ $\downarrow$
 $(0; 0; \dots; 0)$ $(a_{21}, \dots, a_{2m})$ $(a_{s1}, \dots, a_{sm})$

$I = (F_1, \dots, F_s)$ - Gröbnerova

$I = (F_1, \dots, F_s)$ štandardná

$$Lt(I) \quad \dim_2 (\mathbb{C}[x_1, \dots, x_n] / Lt(I)) = e(0) \quad \Bigg| \quad \dim (\mathbb{C}[x_1, \dots, x_n] / Lt(I)) = \#V(I)$$

Pr. $I = (x^2 - y^3, x^3 - y^4)$

lex. monomiálne $\rightarrow$ andigradované = lex

$$I = (x^2 - y^3; x^3 - y^4; xy^3 - y^4; y^6 - y^5)$$

lex:

$$S(f; g) = -xy^3 + y^4$$

$$S(f; h) = -y^6 + xy^4 : xy^3 - y^4 = y$$

$$\frac{-y^6 + xy^4}{-(xy^3 + y^4)}$$

$$-y^6 + y^5$$

$$S(g; h) = -y^7 + x^2y^4 : x^2 - y^3 = y^4$$

$$\frac{-y^7 + x^2y^4}{0}$$

→ h máme + kombináci 0, ešte m

$$S(f; m) = 0 \quad (\text{lema}) \quad (\text{vedice neúdeľiteľné})$$

$$S(g; m) = 0$$

$$S(h; m) = -y^7 + xy^5 : y^6 - y^5 = -y$$

$$\frac{-y^7 + xy^5}{-(y^6 + y^6)}$$

$$xy^5 - y^6 : xy^3 - y^4 = y^2$$

$$\frac{-(xy^5 - y^6)}{0}$$

$I = (f; g; h; m)$ je Gröbnerova báza

keda:

$$Lt(I) = (x^2; xy^3; y^6)$$

$$\#V(I) = 9 \quad \text{počet bodov vlny } I: 2 \cdot 3 + 6 - 3 = 9$$

báza je: $1, x, y, y^2, y^3, y^4, y^5, xy, xy^2$

lex v alfa:

$$I = (x^2 - y^3; x^3 - y^4; xy^3 - y^4; y^5 - y^6)$$

$$S(f; g) = 0$$

$$S(f; h) = 0$$

$$S(g; h) = 0$$

$$S(f; m) = 0$$

$$S(g; m) = 0$$

$$S(h; m) = -y^6 + xy^6 : xy^3 - y^4 = y^3$$

$$\frac{-y^6 + xy^6}{-y^6 + xy^6} : y^5 - y^6 = -y$$

⇒ máme štandardnú bázu

$$Lt(x^2; xy^3; y^5)$$

$$\mu(0) = 8 : 1, x, y, y^2, y^3, y^4, xy, xy^2 \Rightarrow [0; 0] \text{ je } 8\text{-báza}$$

$$\frac{[1; 1] \text{ je } 1\text{-báza}}{9\text{-báza}}$$

teda: $I = (F_1, \dots, F_s)$ je Gröbnerova (štandardná) báza,

$$\text{potom } f \in I \Leftrightarrow \bar{f}^\mu = 0$$

$$f = x^2y - y^4 + x^3y - y^5 \quad \text{lex } f \in I$$

$$f = x^3y + x^2y - y^5 - y^4$$

delíme s abakulovskými pravidlami:

$$\frac{x^3y + x^3y - y^5 - y^4}{-(x^3y - xy^4)} = x^2 - y^3 = xy$$

$$\frac{x^2y + xy^4 - y^5 - y^4}{-(x^2y + xy^4)} : x^2 - y^3 = y$$

$$\frac{xy^4 - y^5}{0} : xy^3 - y^4 = y$$

(Kuba báza Gröbnerova báza)